

M.A. (SANSKRIT) Semester - 4 (CBCS) Examination**April/May-2023 (OLD COURSE)****VEDANTASASTRA: SRIBHASYA AND ANUBHASYA ON BRAHMASUTRA(ELECTIVE-5)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પરિચ્છેદોનો અનુવાદ કરો: (૧૪)
- Q-1 Translate any two paragraphs from the following: (14)
- ૧) જગજ્જન્માદીનાં વિશેષપતયા લક્ષણત્વેડપિ ન કશ્ચિત્ દોષઃ । લક્ષણભૂતાન્યપિ વિશેષણાનિ સ્વવિરોધિવ્યાવૃત્તં વસ્તુ લક્ષ્યન્તિ । અજ્ઞાતસ્વરુપે વસ્તુન્યેકસ્મિન્ લિલક્ષ્યિષિતેડપિ પરસ્પરાવિરોધિ અનેકવિશેષણલક્ષણત્વં ન ભેદમાપાદયતિ; વિશેષણનામેકાશ્રયતયા પ્રતીતેરેકસ્મિન્નેવોપસંહારાત્ । ખણ્ડત્વાદયસ્તુ વિરોધાદેવ ગોવ્યક્તિભેદમાપાદયન્તિ, અત્ર તુ કાલભેદેન જન્માદીનાં ન વિરોધઃ । (શ્રીભાષ્યમ્)
 - ૨) નનુ શાસ્ત્રયોનિત્વં બ્રહ્મણો ન સંભવતિ; પ્રમાણાન્તરવેદ્યત્વાદ્બ્રહ્મણઃ । અપ્રાપ્તે તુ શાસ્ત્રમર્થવત્ । કિં તર્હિ તત્ર પ્રમાણમ્, ન તાવત્પ્રત્યક્ષમ્, તદ્વિ દ્વિવિધમ્ – ઇન્દ્રિયસંભવં, આન્ત સંભવમ્ ચેતિ દ્વિધા । બાહ્યેન્દ્રિયાણિ વિદ્યમાનસંનિકર્ષયોગ્યસ્વવિષયબોધજનકાનીતિ-ન સર્વર્થસાક્ષાત્કારતન્નિર્માણસમર્થપુરુષવિશેષવિષયબોધજનકાનિ । (શ્રીભાષ્યમ્)
 - ૩) 'નેહ નાનાસ્તિ કિજ્ચિન' (બૃ. ૮/૮/૧૯) ઇત્યેવમાદિભિર્બ્રહ્મસ્વરુપમેકમેવ સત્યં તદ્વ્યતિરિક્તં સર્વં મિથ્યેત્યવગમ્યતે । પ્રત્યક્ષાદિભિઃ ભેદાવલમ્બિના ચ કર્મશાસ્ત્રેણ ભેદઃ પ્રતીયતે ભેદાભેદયોઃ પરસ્પરાવિરોધે સત્યનાદ્યવિદ્યામુલત્વેનાપિ ભેદપ્રતિત્યુપપત્તેઃ - અભેદ એવ પરમાર્થ ઇતિ નિશ્ચિયતે । તત્ર બ્રહ્મધ્યાનનિયોગેન તત્સાક્ષાત્કારફલેન નિરસ્તસમસ્તાવિદ્યાકૃતવિવિધભેદાદ્વિતિયજ્ઞાનૈકસ્ય બ્રહ્મભાવરુપો મોક્ષઃ પ્રાપ્યતે । (શ્રીભાષ્યમ્)
 - ૪) તત્ર દ્વેધા નિર્ણયઃ સંભવતિ । સર્વભવનસમર્થત્વાદ્ વિરુદ્ધસર્વધર્માશ્રયત્વેન । અન્યતરબાધાદ વા । અલૌકિકાપેક્ષમા લૌકિકસ્ય જઘન્યત્વાત્ કર્તૃત્વાદેર્લોકસિદ્ધત્વાત્ કર્તૃત્વબાધ એવ યુક્તઃ । ઈક્ષત્યાદિકં તુ પ્રકૃતિગુણસમ્બન્ધાદપિ બ્રહ્મણો યુજ્યતે । તસ્માદલૌકિકસર્વભવનસમર્થત્વાદિકલ્પનાપેક્ષયાલૌકિક એવાન્યતરબાધો યુક્તઃ । તતશ્ચ સત્યસ્વરુપાદન્યદેવેતેદિતિ સ્વયમેવાશઙ્ક્ય ય પરિહરતિ સુત્રકારઃ । (અણુભાષ્યમ્)
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે સસંદર્ભ સમજાવો: (૧૪)
- Q-2 Explain with reference any two of the following: (14)
- ૧) અતો ન લક્ષણતો બ્રહ્મ પ્રતિપતું શક્યત ઇતિ ।
 - ૨) ન વેદાન્ત વાક્યાનિ બ્રહ્મ પ્રતિપાદયન્તિ ।
 - ૩) ઇત્યેવમાદિષુ સૃષ્ટિવાક્યેષુ બ્રહ્મણ ઈક્ષા પ્રતીયતે ।
 - ૪) તસ્માત્ સૃષ્ટ્યાદિપ્રતિપાદકા અપિ વેદાન્તાઃ સાક્ષાત્ બ્રહ્મપ્રતિપાદકા ઇતિ સિદ્ધમ્ ।
- પ્રશ્ન-૩ શ્રીભાષ્યની ગુરુપરંપરા વર્ણવો. (૧૪)
- Q-3 Narrate the priest-tradition of શ્રીભાષ્યમ્. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૩ વિશિષ્ટાદ્વૈતવાદ સમજાવો.
- Q-3 Explain વિશિષ્ટાદ્વૈતવાદ.

- પ્રશ્ન-૪ શ્રી વલ્લભાચાર્યના જીવન પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
Q-4 Write a detail note on the life of શ્રી વલ્લભાચાર્ય. (14)
અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૪ અણુભાષ્યને અનુસરી શુદ્ધાદ્વૈતમાં જગત અને સંસારનું નિરૂપણ સ્પષ્ટ કરો.
Q-4 Explain 'સુદ્ધાદ્વૈતે જગત્ સંસારશ્ચ' with special reference to અણુભાષ્યમ્.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો: (૧૪)
Q-5 Write critical notes on any two of the following: (14)
૧) શાસ્ત્રયોનિત્વાધિકરણમ્ (શ્રીભાષ્યસ્થમ્)
૨) શ્રીભાષ્યકારના મતે પ્રમાણવિચાર
પ્રમાણવિચાર: according to શ્રીભાષ્યકાર
૩) શ્રી વલ્લભાચાર્યસ્ય ગ્રન્થાઃ ।
૪) 'અણુભાષ્યમ્' ઇતિ સંજ્ઞા ।
